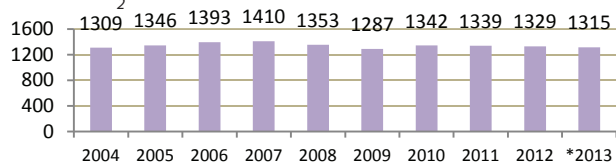

Vantaan ympäristökatsaus 2014

Vuonna 2013 Vantaan kasvihuonekaasupäästöt jatkoivat laskuaan neljättä vuotta peräkkäin. Myös energiankulutus väheni viime vuonna. Maankäytön ja kaupunkirakenteen kestävyttä kuvaavat mittarit kertovat pääosin myönteisestä kehityksestä. Sähkön kulutus väheni niin ikään, sen sijaan veden kulutus kasvoi. Kivihiilen käyttö lisääntyi kaukolämmön tuotannossa. Energiansäästökampanjat todennäköisesti purivat, sillä lämmön ominaiskulutus kaupungin toimitiloissa laski selvästi. Myös veden ominaiskulutus kaupungin toimitiloissa pieneni. Asukaskohtainen jätekuormitus väheni. Autojen määrä kasvoi jälleen, mutta samaan aikaan myös joukkoliikenne lisäsi suosiotaan. Ympäristövastuullisuus eteni niin kaupungin keskitetyissä hankinnoissa kuin ekotukitoiminna. Ympäristötilinpidon mukaan asukasta kohti ympäristötuotot ja -kulut kasvoivat, ympäristöinvestoinnit vähenivät vuoteen 2012 verrattuna.

Kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt

1000 t CO₂-ekv

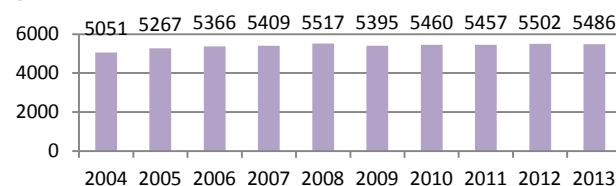

Lähde: YTV (2004-2009), HSY (2010-2013). *2013 ennakkotieto

Vantaan kokonaispäästöt vuonna 2013 pienenivät 1 prosentin edellisvuodesta ja vuoteen 1990 verrattuna alaspäin on tultu 21 %:a. Suurimmat päästölähteet olivat kaukolämpö (35 %) ja liikenne (28 %). Suhteessa eniten (4 prosenttia) vähenivät kulutussähköstä aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt.

Yhdyskunnan energiankulutus

GWh

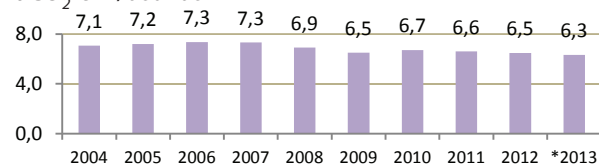

Lähde: Helsingin ympäristötilasto, HSY

Energiankulutus kokonaisuudessaan on pysynyt vakaana. Kaukolämmön osuus on lähes kolmannes, eli 32 %:a. Seuraavina tulevat kulutus sähkö (28 %) ja henkilöautoliikenne (16 %) koko energiankulutuksesta.

Asukaskohtaiset kasvihuonekaasupäästöt

t CO₂-ekv/asukas

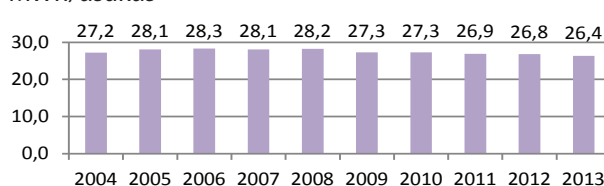

Lähde: YTV (2004-2009), HSY (2010-2013). *2013 ennakkotieto

Kaukolämpö ja liikenne aiheuttivat ennakkotiedon mukaan 63 %:a kaikista asukaskohtaisista kkh-päästöistä vuonna 2013. Vuoteen 2012 verrattuna asukaskohtaiset päästöt pienenivät 2 prosenttia. Suhteessa eniten, 5 prosenttia, vähenivät kulutussähkön aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt.

Asukaskohtainen energiankulutus

MWh/asukas

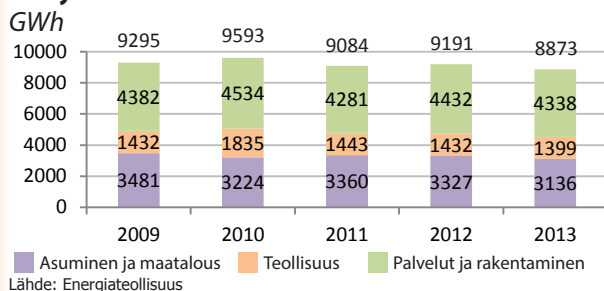

Lähde: Helsingin ympäristötilasto, HSY

Asukaskohtainen energiankulutus on ollut lievässä laskussa. Eniten energiaa kuluu asumiseen, jossa suurin osuus on kaukolämmöllä, 8,4 MWh/asukas vuonna 2013. Henkilöautoliikenteen osuus oli 4,2 MWh:a.

Indikaattori	2009	2010	2011	2012	2013	Kehityssuunta
Asemakaava-alueelle rakennettujen rakennusten osuus, krs-m ² (%)	88,6	96,5	98,5	98,4	98,1	😊
Asemakaava-alueelle rakennettujen asuntojen osuus, krs-m ² (%)	92,4	96,3	98,1	97,8	97,8	😊
Virkistysalueiden osuus asemakaava-alueella (%)	24,0	23,9	24,5	25,8	24,2	😊
Luonnonsuojelualueiden ja -varausten osuus maa-alasta (%)	6,2	6,2	6,2	6,3	6,3	😊
Luonnonsuojelualueiden ja -varausten osuus kokonaispinta-alasta (%)	6,1	6,1	6,1	6,2	6,2	😊
Luonnonsuojelulla rauhoitettujen alueiden osuus kokonaispinta-alasta (%)	4,0	4,1	4,7	5,2	5,2	😊
Palveluiden saavutettavuus 300 ja 700 metrin etäisyydellä (%)						
- Kirjastot ja kirjastoautojen pysäkit: 300 m	34,9	36,4	35,9	29,4	31,7	😊
- Kirjastot ja kirjastoautojen pysäkit: 700 m	84,7	85,8	85,7	79,3	81,5	
- Päivittäistavarakaupat: 300 m	35,4	35,2	34,3	34,0	35,0	😊
- Päivittäistavarakaupat: 700 m	69,6	72,4	71,8	71,8	73,2	
- Koulut (peruskoululuokat 1 - 6): 300 m	20,2	20,3	22,5	22,0	19,9	😊
- Koulut (peruskoululuokat 1 - 6): 700 m	62,4	61,0	65,6	68,9	63,6	
- Julkinen liikenne, joukkoliikenteen pysäkit: 300 m	91,1	88,7	90,2	92,2	90,8	😊
- Julkinen liikenne, joukkoliikenteen pysäkit: 700 m	97,8	97,7	97,7	99,8	99,7	
- Päiväkodit: 300 m	55,7	60,6	57,6	57,8	57,9	😊
- Päiväkodit: 700 m	85,1	88,9	86,7	87,9	88,2	

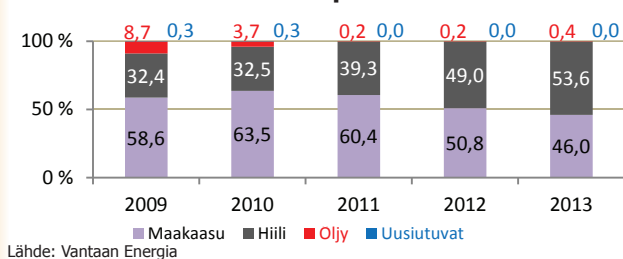
Lähde: Vantaan kaupunki

Yhdyskunnan sähkön kulutus

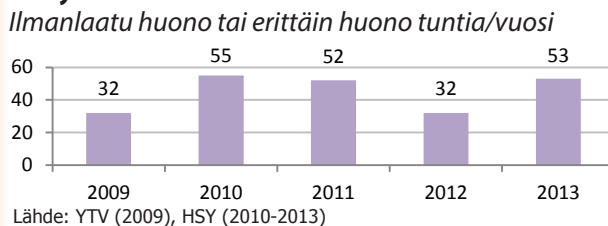
Sähkön kulutus laski kautta linjan vuonna 2013. Suhteessa eniten, 6 prosenttia, väheni asumisen ja maatalouden sähkön käyttö. Myös gigawattitunneissa mitattuna asumisen ja maatalouden sähkön käyttö väheni eniten, eli 191 GWh:a.

Yhdyskunnan veden kulutus

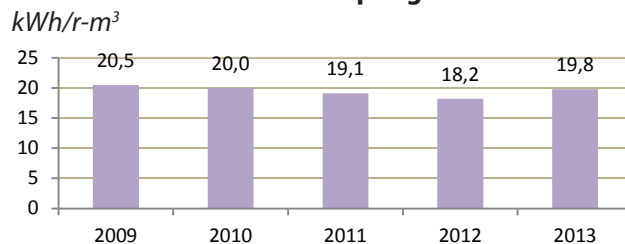
Yhdyskunnan veden kulutus on pysynyt viime aikoina melko vakaana. Vuonna 2012 veden kulutus kuitenkin laski selvästi vuoden 2011 tasosta, mutta vuonna 2013 palattiin viime vuosien keskimääräiselle tasolle.

Kaukolämmön tuotantotapaosuudet

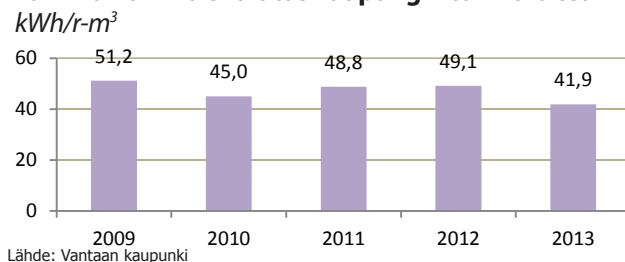
Kaukolämmön tuotanto Vantaalla on perustunut viime vuosina kokonaan fossiilisiin polttoaineisiin. Kivihiilen osuus on ollut kasvussa, ja vastaavasti maakaasun osuus on vähentynyt. Vuonna 2013 yli puolet kaukolämmöstä tuotettiin kivihiilellä.

Yhdyskunnan ilmanlaatu

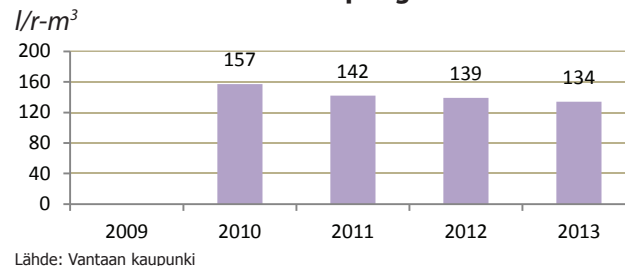
Ilmanlaatu on ollut Vantaalla viime vuosina hyvällä tasolla. Vuosi 2013 oli lämmin ja vähäsateinen, joka lisäsi katupölyn määrää. Tikkurilan mittauspisteessä tuntimäärä, jolloin ilmanlaatu oli huono tai erittäin huono, kasvoi edellisvuodesta. Ilmanlaatu huonosi varsinkin hengittävät hiukkaset (PM₁₀).

Sähkön ominaiskulutus kaupungin toimitiloissa

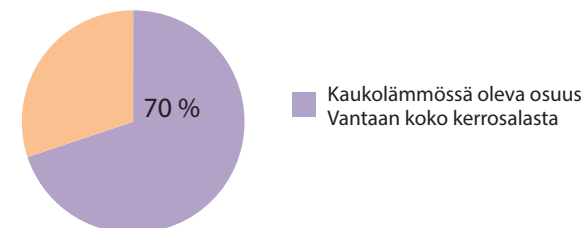
Sähkön ominaiskulutus kaupungin toimitiloissa kääntyi vuonna 2013 nousuun, kun kulutus oli ollut useana vuonna laskussa. Sähkön kulutuksen nousu selittyy rakennusten koneellisen ilmanvaihdon parantamisella.

Lämmön ominaiskulutus kaupungin toimitiloissa

Vuonna 2013 lämmön ominaiskulutus kaupungin toimitiloissa laski lähes 15 prosenttia edellisvuoden tasosta. Rakennusten korjaaminen, huonelämpötilan säädöt sekä e-palvelun hyvät tulokset selittävät hyvää suuntaa.

Veden ominaiskulutus kaupungin toimitiloissa

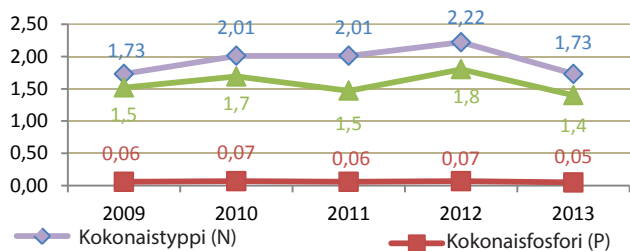
Veden ominaiskulutus kaupungin toimitiloissa väheni jo neljantenä peräkkäisenä vuonna. Vuoden 2013 kulutus oli 15 prosenttia pienempi kuin vuonna 2010.

Kaukolämpöön liittyneiden kiinteistöjen osuus

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2013 kaukolämpöön liittyneiden kiinteistöjen osuus kerrosaloiksi muutettuna oli 70 prosenttia, eli sama kuin vuotta aiemmin. Lukumääräisesti rakennuksista yli neljännes, 28 %, oli kaukolämpöverkossa.

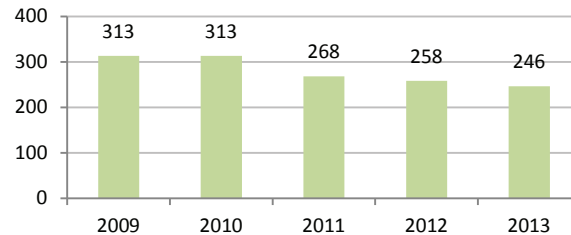
Yhdyskunnan jätevesikuormitus g/asukas/vrk

Lähde: YTV (2009), HSY (2010-2013)

Vuonna 2013 jätevesimäärä Vantaalla oli 18,28 miljoonaa m³:ä, jossa on vähennystä 15 prosenttia vuoden 2012 jätevesimäärään nähden. Vuosi 2013 oli säiden suhteen normaali, ja puhdistusteho jätevedenpuhdistamoissa siksi parani sateiseen edellisvuoteen nähden.

Loppusijoitetun yhdyskuntajätteen määrä kg/asukas/v

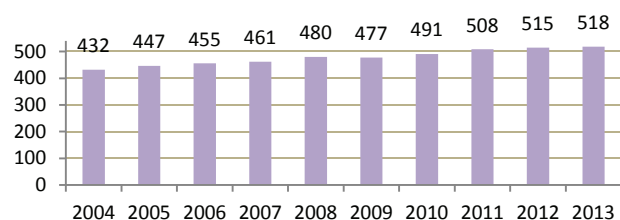

Lähde: YTV (2009), HSY (2010-2013)

Asukasta kohti lasketun loppusijoitetun jätteen määrä jatkoi vähenemistään myös vuonna 2013. Neljän vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna loppusijoitetun yhdyskuntajätteen määrä on vähentynyt lähes 70 kiloa asukasta kohti vuodessa.

Loppusijoitetun jätteen määrä lasketaan koko pääkaupunkiseudun asukasluvun mukaan.

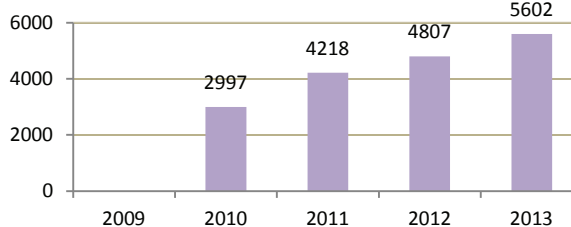
Autoistuminen henkilöautot/1000 asukasta

Lähde: Ajoneuvohallintokeskus (2004-2009), Trafi (2010-2013)

Autojen määrän kasvu jatkuu, joskin vuonna 2013 nousu hidastui aikaisempiin vuosiin verrattuna. Vantaalla on yhä selvästi eniten autoja asukasta kohti pääkaupunkiseudulla.

Kaupungin työsuhdematkalipun käyttäjät

Lähde: Vantaan kaupunki

Työsuhdematkalippujen käyttäjien määrä on rivakassa kasvussa. Vantaan kaupungin palveluksessa oli viime vuonna 10 319 henkilöä ja heistä yli puolet käytti työsuhdematkalippua.

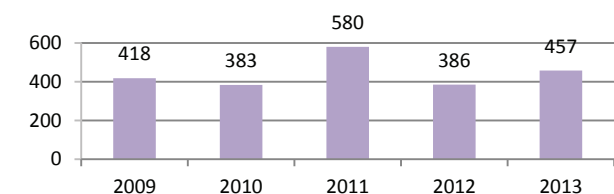
Joukkoliikenteen matkustajamäärä matkaa/asukas/vrk

Lähde: Helsingin ympäristötilasto, HSL

Joukkoliikenteen matkustajamäärä Vantaalla on maltillisella ja vakaalla kasvulinjalla. Merkittävä osuus joukkoliikenteen matkoista Vantaalla jatkuu kuntarajojen yli. Kun tilastossa aikaisemmin huomioitiin vain sisäisen liikenteen matkat, on tilastossa laskettu HSL-alueen Helsingin ulkopuolella olevista muista matkoista 38 prosenttia Vantaan osuudeksi.

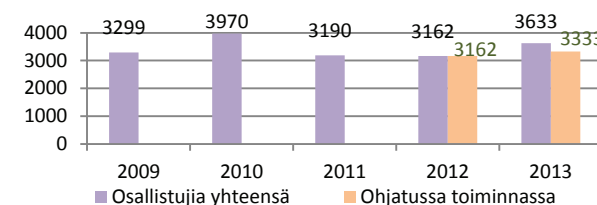
Vantaan luontoretkille osallistujat

Lähde: Vantaan kaupunki

Vuonna 2013 ympäristökeskuksen opastetuilla luontoretkillä oli 457 osallistujaa. Vuosittain järjestetään noin 20 retkeä, joten keskimäärin osallistujia oli 20 henkeä retkeä kohden.

Vantaan luontokoulun käyttäjämäärä

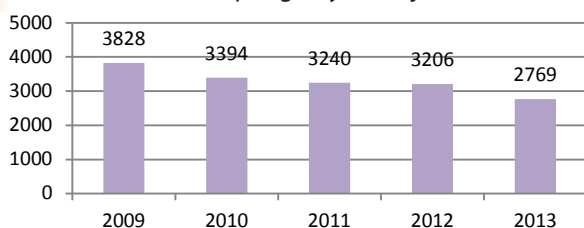

Lähde: Vantaan kaupunki

Vantaan luontokoulun käyttäjämäärä kääntyi selvään nousuun vuonna 2013, lisäystä edellisvuoteen oli lähes 500 henkeä. Vuonna 2010 luontokoulu täytti 20 vuotta, jolloin tapahtumia ja osallistujia oli erityisen paljon.

Paperin kulutus kaupungin virastoissa

Arkkiä/kaupungin työntekijä

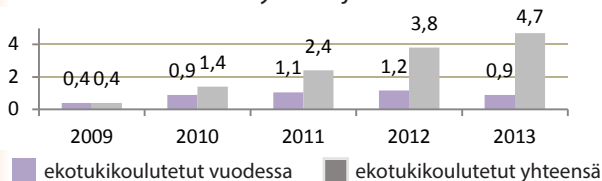

Lähde: Vantaan kaupunki

Paperin kulutuksen väheneminen työntekijää kohti Vantaan virastoissa ja laitoksissa laskee vuosi vuodelta. Vuoden 2012 alusta kaupungin henkilökuntaa siirtyi Tilapalvelut Vantti Oy:ön. Sen paperin kulutus ja henkilöstö ovat mukana vuosien 2012 ja 2013 luvuissa.

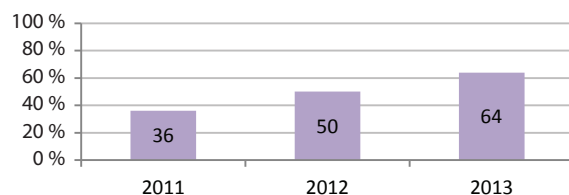
Ekotukihenkilöt kaupungissa

ekotukihenkilöt/100 työntekijää

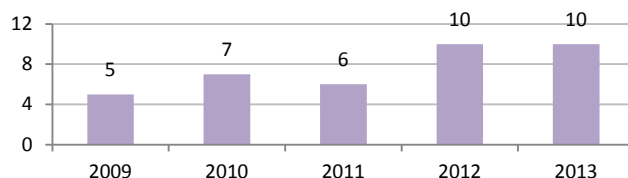
Lähde: Vantaan kaupunki

Vuonna 2013 koulutettiin 92 ekotukihenkilöä. Koulutettujen määrä putosi edellisvuosien tasosta. Viiden vuoden aikana ekotukihenkilöitä on koulutettu yhteensä 485. Teoriassa sataa kaupungin työntekijää kohti on lähes viisi ekotukihenkilöä.

Ympäristönäkökohdat kaupungin hankinnoissa

Lähde: Vantaan kaupunki

Vuonna 2013 Vantaan kaupunki osti palveluja sekä aineita, tarvikkeita ja tavaroita 735,6 miljoonan euron arvosta. Tästä 22 miljoonaa euroa oli keskitetysti kilpailutettujen hankintojen osuus. Siinä ympäristönäkökohdat olivat ehdottomana vaatimuksena 64 prosentissa euromääräisistä hankinnoista.

Ympäristösertifioit koulut ja päiväkodit

Lähde: Ympäristökasvatuksen seura

Vuonna 2013 Vantaalla oli edellisvuoden tapaan 10 päiväkotia ja koulua, joilla oli kestävän kehityksen työstään kansainvälinen Vihreä lippu -ympäristömerkki. Vihreä lippu -koulujen ja päiväkotien määrä on ollut viime vuosina nousussa.

	Tuotot (euroa)	Kulut (euroa)	Investoinnit (euroa)
A1. Ulkoilmansuojelu	0	2 274 000	0
A2. Ilmastonsuojelu	142 000	360 000	5
B. Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	30 000	421 000	89 000
C. Jätehuolto ja alueiden puhtaanapito	130 000	2 164 000	0
D. Maaperän ja pohjaveden suojelu	5 000	103 000	1 783 000
E. Melun ja värinän torjunta	0	68 000	89 000
F. Luonnonsuojelu ja maisemanhoito	0	47 000	0
G. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät	60 000	945 000	0
H. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	14 000	14 772 000	0
Ympäristötoiminta yhteensä	381 000	21 154 000	1 966 000
Verot ja investointien poistot	0	1 432 000	0
Kaikki yhteensä	381 000	22 586 000	1 966 000

Vantaan ympäristötaloudelliset tunnusluvut vuosina 2013 ja (2012)

Tuotot		Investoinnit	
Ympäristötuotot/toimintatuotot	0,2 % (0,1)	Ympäristöinvestoinnit/kokonaisinvestoinnit	1,1 % (3,3)
Ympäristötuotot/asukas	1,8 € (1,0)	Ympäristöinvestoinnit/asukas	9,5 € (26,8)
Kulut			
Ympäristökulut + poistot/toimintakulut + poistot	1,6 % (1,5)		
Ympäristökulut + poistot/asukas	108,6 € (103,6)		

Lähde: Vantaan kaupunki